

CS

CS

CS

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 15.9.2008
KOM(2008) 552 v konečném znění

ZPRÁVA KOMISE RADĚ

**podle článku 18 směrnice Rady 2003/48/ES o zdanění příjmů z úspor v podobě
úrokových plateb**

{SEK(2008) 2420}

ZPRÁVA KOMISE RADĚ

podle článku 18 směrnice Rady 2003/48/ES o zdanění příjmů z úspor v podobě úrokových plateb

Úvod

Článek 18 směrnice Rady 2003/48/ES ze dne 3. června 2003 o zdanění příjmů z úspor v podobě úrokových plateb (dále jen „směrnice“) stanoví, že „Komise předloží každé tři roky Radě zprávu o fungování této směrnice. Na základě těchto zpráv navrhne Komise v případě potřeby Radě změny směrnice, které se ukáží jako nezbytné k zajištění účinného zdanění příjmů z úspor a k odstranění nežádoucího narušování hospodářské soutěže.“.

Tato první zpráva vychází z konzultací, které byly vedeny s orgány daňové správy členských států EU, z údajů, které tyto orgány poskytly o prvních dvou daňových letech uplatňování směrnice, a ze zjištění skupiny odborníků, kterou Komise zřídila v roce 2007 a jejímž úkolem je shromažďovat poradenství od příslušných hospodářských odvětví nebo odvětví, která budou pravděpodobně směrnicí dotčena. Více podrobností viz:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/personal_tax/savings_tax/savings_directive_review/index_en.htm

Zpráva se vztahuje na transpozici a provádění směrnice a shrnuje ekonomické hodnocení (podrobnosti jsou uvedeny v pracovním dokumentu útvarů Komise SEK(2008)2420) a doporučení Komise ohledně nutnosti změn.

1. TRANSPOZICE A PROVÁDĚNÍ SMĚRNICE

Všechny členské státy transponovaly směrnici a od naplánovaných dat (tj. od 1. července 2005, Bulharsko a Rumunsko od 1. ledna 2007) začaly uplatňovat prováděcí předpisy. Komise dosud v souvislosti se směrnicí zahájila dvě řízení za porušení předpisů. Dvěma příslušným členským státům bylo zasláno úřední oznámení, v němž jsou tyto státy vyzvány, aby předložily připomínky. Jedna věc se týká neúplné transpozice čl. 4 odst. 3, což subjektům, které jsou platebními zprostředkovateli podle čl. 4 odst. 2, umožňuje, aby se rozhodly, že budou pro účely této směrnice považovány za subjekty kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP)¹. Druhá věc se týká neuplatnění směrnice v případě, kdy je skutečný vlastník „bez bydliště“. Příslušný členský stát se domnívá, že směrnicí nelze uplatnit, je-li skutečný vlastník v členském státě, v němž má bydliště, osvobozen. Komise tento názor nesdílí.

Komise sledovala výměny informací, které se uskutečnily za použití společného formátu založeného na standardním magnetickém formátu OECD a prostřednictvím komunikačního kanálu CCN-Mail 2. Veškeré výměny v letech 2006 a 2007 proběhly včas a bez technických potíží. Nicméně zejména během prvního roku hlásily členské státy určité potíže s identifikací daňových poplatníků, a to kvůli chybějícím informacím o jejich daňovém identifikačním čísle nebo datu/místě narození. Komise usnadnila podávání zpráv o určitých statistických údajích a uspořádala setkání, aby orgánům daňové správy umožnila výměnu zkušeností.

¹ Subjekty kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP) povolené v souladu se směrnicí 85/611/EHS.

2. EKONOMICKÉ HODNOCENÍ

Členské státy poskytly údaje za druhou polovinu roku 2005 a za rok 2006. Údaje o delším období včetně období před zavedením směrnice by byly umožnily posoudit účinky směrnice lépe.

2.1 Údaje od zúčastněných zemí

Shromažďování a hlášení tohoto typu údajů je pro mnoho zemí novým úkolem, což by mohlo vysvětlovat, proč chybí hodnoty zejména o výměně informací. Kromě toho nebyly dosud dohodnuty definice zacházení s údaji. Tyto faktory omezily analýzu, kterou Komise mohla provést.

Není překvapením, že nejvyšší hodnoty hlásí největší ekonomiky, které si vyměňují informace podle článků 8 a 9. Spojené království ohlásilo, že v období od 1. července 2005 do 5. dubna 2006 (konec daňového roku) byly provedeny platby v hodnotě 9,1 miliard EUR.

Hlavní část příjmů ze srážkové daně v letech 2005 a 2006 byla zvýšena ve Švýcarsku a Lucembursku, což odpovídá více než 45 % a 22 % z celkového příjmu, v uvedeném pořadí. V daňových letech 2005 a 2006 mělo nejvyšší příjmy ze srážkové daně Německo (192,7 milionů EUR) a Itálie (112,9 milionů EUR). Belgie obdržela více než 71 milionů EUR, převážně z Lucemburska (74 % z celkové částky).

2.2 Výsledky ze zdrojů údajů

Banka pro mezinárodní platby shromažďuje údaje o vnějších pozicích bank v přibližně 40 zpravodajských zemích. Banka pro mezinárodní platby poskytla neveřejné údaje svých zpravodajských zemí o dvoustranných přeshraničních půjčkách a vkladech (dvoustranné údaje odmítly odhalit pouze Singapur a Macao) v období let 2000–2007. Země byly rozděleny do tří kategorií: země, které na základě směrnice a souvisejících dohod srážkovou daň uplatňují, země, které si na základě uvedených právních ustanovení vyměňují informace, a třetí země. Bez ohledu na strukturální nerovnováhu údajů klesl v období od poloviny roku 2003 do poloviny roku 2005 procentní podíl zemí, které uplatňují srážkovou daň, na celkových vkladech ze 35,0 % na 29,3 %, po zavedení směrnice se však tento podíl ustálil. V zemích, které se vyměňují informace, je poměr bankovních vkladů vůči vkladům nebankovním² vyšší a jejich podíl nebankovních vkladů mírně klesl, třebaže k tomuto poklesu došlo dříve, že směrnice vstoupila v platnost.

Analýza údajů, kterou provedl EUROSTAT, obsahuje souhrnné úrokové výnosy rozdělené podle příjemců ve 20 členských státech EU za období let 2000 až 2006. Ani v tomto případě z analýzy nevyplývá, že by po provedení směrnice došlo k zásadní změně. Podíl úroků, které získaly domácnosti, na celkových úrocích, které získali jednotlivci a podniky, poklesl, to je však způsobeno především nárůstem tržeb finančních podniků. Stejně tak klesl podíl úroků z celkového důchodu z vlastnictví, které domácnosti získaly, ve prospěch dividend, k tomuto jevu však začalo docházet již v roce 2000.

Z dostupných údajů o subjektech, které jsou považovány za SKIPCP, a které za SKIPCP považovány nejsou³, poskytnutých Evropským sdružením pro správu fondů a aktiv (European Fund and Asset Management Association) vyplývá, že se jejich podíl ustálil na 78 % a 22 %, v uvedeném pořadí. Jediným znatelným vývojem je postupný pokles podílu subjektů SKIPCP,

² „Bankovními“ vklady se rozumějí vklady provedené bankami, „nebankovní“ vklady jsou vklady provedené jinými subjekty včetně jednotlivců a společností.

³ Subjekty kolektivního investování do převoditelných cenných papírů, které **nejdou** povolené v souladu se směrnicí 85/611/EHS.

kteřé investují do dluhopisů, z 29 % na 19,5 % z celkového počtu, převážně ve prospěch subjektů, které investují vlastního kapitálu. I k tomuto jevu docházelo před zavedením směrnice.

3. MOŽNÁ ZLEPŠENÍ

Ukázalo se, že směrnice je v mezích oblasti své působnosti účinná. Nepřímé, nezměřitelné pozitivní výsledky se projevíly také tím, že daňoví poplatníci lépe plní povinnost hlásit úrokové výnosy. Z přezkumu však vyplývá, že stávající oblast působnosti směrnice není široká tak, jak byla naplánována v ambiciózních jednomyslných závěrech Rady přijatých 26. a 27. listopadu 2000.

Proto Komise doporučuje, aby byly provedeny určité změny, které by se zaměřily na tyto otázky:

skutečné vlastnictví;

definice platebního zprostředkovatele;

zacházení s finančními nástroji rovnocennými těm, na které se směrnice výslovně vztahuje;

procedurální aspekty.

Níže uvedenou analýzu řešení doplňuje pracovní dokument útvarů Komise SEK(2008) 559 s názvem „Zdokonalení stávající oblasti působnosti směrnice Rady 2003/48/ES o zdanění příjmů z úspor v podobě úrokových plateb (dále jen „PDÚK 559“) a další materiály na internetových stránkách, které jsou zmíněny v úvodu.

3.1 Skutečné vlastnictví a platby subjektům a organizacím usazeným v EU a mimo ni

V souladu s základním cílem směrnice se články 1 a 2 zabývají pouze úrokovými platbami provedenými přímo ve prospěch jednotlivců, nikoli platbami ve prospěch právních subjektů a organizací. Takto cílená oblast působnosti může jednotlivcům, kteří mají bydliště v EU, umožnit, aby směrnici obcházeli prostřednictvím nastrčené právnické osoby nebo organizace.

Jak je vysvětleno v oddíle 2.1 dokumentu PDÚK 559, nebylo by nevybíravé rozšíření působnosti směrnice tak, aby se vztahovala na všechny platby právním subjektům a organizacím, vhodným řešením. K naplnění základního cíle směrnice je třeba, aby byl znám *jak* jednotlivec, který je skutečným vlastníkem, *tak* členský stát, v němž má bydliště. Kromě toho by takovéto řešení nebylo vhodné v případech, kdy jednotlivec, jenž má bydliště v EU, investuje za pomoci zprostředkovatelské právnické osoby či organizace, jež jsou usazeny v oblasti, která nespádá pod jurisdikci EU (případně podléhá nižšímu či nulovému zdanění úrokových výnosů).

V souladu se stávající oblastí působnosti a základním cílem směrnice by bylo účinnějším řešením požádat platební zprostředkovatele, aby v případě, že to není nepřiměřeně zatěžující, používali informace o skutečném vlastníkově (skutečných vlastnících) plateb provedených ve prospěch právnické osoby nebo organizace, které již mají k dispozici („přístup založený na přezkumu“). Toto řešení je podobné tomu, co již požaduje čl. 2 odst. 2 u plateb ve prospěch jednotlivců, o nichž je známo, že nejsou skutečnými vlastníky. Užitečnými ukazateli jsou opatření pro „hloubkovou kontrolu klienta“, která jsou finanční ústavy a odborníci v EU

povinni uplatňovat na boj proti praní peněz⁴. Tyto ukazatele představují praktická kritéria, která takovéto ústavy a odborníci použijí, aby určily individuálního příjemce, jehož jménem podnik či jiný právní subjekt nebo organizace transakci provádí.

Je však třeba podotknout, že tato kritéria **nejdou** k určení skutečného vlastníka pro účely této směrnice **vždy relevantní**. Provádějí-li hospodářské subjekty usazené v EU úrokové platby ve prospěch jiných hospodářských subjektů (subjektů či organizací), které jsou také usazené v EU, a tudíž se na ně vztahuje definice „platebního zprostředkovatele“, zdá se, že je spolehlivějším a přiměřenějším řešením vyjasnění definice a povinností platebních zprostředkovatelů (viz oddíl 3.2), nežli pouhý „přístup založený na přezkumu“, který vychází z opatření pro „hloubkovou kontrolu klienta“. O výběrovém uplatnění „přístupu založeného na přezkumu“ by však bylo možné uvažovat v případě plateb ve prospěch specifických kategorií právnických osob a organizací usazených v cílených oblastech jurisdikce **mimo** EU, které skuteční vlastníci s bydlištěm v EU pravděpodobně využívají k daňovým únikům. Seznam těchto oblastí jurisdikce a subjektů a organizací, které do nich patří, by pak musel být přiložen ke směrnici. Měly by být stanoveny postupy pro úpravu přílohy měnicím se potřebám.

Zároveň s takovýmto výběrovým uplatněním „přístupu založeného na přezkumu“ by bylo vhodné ujasnit povinnosti hospodářských subjektů v EU v případě, kdy jsou si tyto subjekty vědomy, že je úroková platba ve prospěch hospodářského subjektu, který je usazen mimo územní působnost směrnice (a souvisejících dohod), provedena ve prospěch jednotlivce, o němž je jim známo, že má bydliště v jiném členském státě EU, a jehož lze považovat za jejich zákazníka. To by napomohlo k předcházení možnému zneužívání mezinárodní sítě finančních ústavů (poboček, dceřiných společností a přidružených nebo holdingových společností) k obcházení směrnice (a dohod).

3.2 Definice platebního zprostředkovatele

S ohledem na dosavadní zkušenosti vyvstává otázka, zda je definice platebního zprostředkovatele uvedená v článku 4 odpovídající. Ukazuje se, že ačkoli obecné pojetí, kdy *„hospodářský subjekt [...] provádí nebo připisuje úrokovou platbu přímo ve prospěch skutečného vlastníka“*, je poměrně dobře chápáno a nezdá se, že by bylo třeba je až na části, které ujasňují povinnosti těchto zprostředkovatelů plateb ve prospěch stran mimo EU (viz poslední odstavec oddílu 3.1), zásadním způsobem měnit, dodatečné pojetí „platebního zprostředkovatele v okamžiku přijetí platby“, které je rozvinuto v odstavcích 2 až 5 téhož článku, vzbuzuje větší nejistotu. Kvůli tomuto pojetí vznikají hospodářským subjektům v EU náklady, nevede však k výsledkům, které členské státy očekávaly. Některé hospodářské subjekty, zejména banky, vyzývají, aby bylo od tohoto pojetí upuštěno.

Bez alternativních mechanismů, které by se vztahovaly na platby zprostředkovatelským strukturám v EU (jako např. rozšířený „přístup založený na přezkumu“, viz oddíl 3.1 třetí odstavec), by to však mohlo jednotlivé skutečné vlastníky pobízet k tomu, aby takovéto struktury ve velké míře využívali k obcházení směrnice. Nedávné případy daňových úniků, do nichž byly zapojeny země, které nejsou členy EU, s EU však spolupracují v oblasti zdanění příjmů z úspor, ukázaly, že není-li pojetí „platebního zprostředkovatele v okamžiku přijetí platby“ prováděno důsledně, vzniká velký prostor pro zneužívání a narušování. Investiční fondy, které jsou regulovány na úrovni EU a jejichž příjmy jsou pro účely směrnice zohledněny (článek 6), by mohly být vystaveny nespravedlivé hospodářské soutěži ze strany

⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES ze dne 26. října 2005 o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu.

jiných zprostředkovatelských investičních struktur, které jsou z hlavní definice platebního zprostředkovatele uvedené v čl. 4 odst. 1 v podstatě vyloučeny, jelikož platby, které provádějí, ačkoli k nim dochází v rámci investic do pohledávek, nelze logicky považovat za úrokové platby.

Místo upuštění od pojetí „platebního zprostředkovatele v okamžiku přijetí platby“ Komise navrhuje, aby bylo toto pojetí objasněno, čímž by se zaručilo jeho důsledné uplatňování. Možnou cestou dalšího vývoje by mohl být přechod od stávajícího přístupu, kdy je hlavní důraz kladen na to, aby hospodářské subjekty v počáteční fázi řetězce platily úroky příslušným subjektům, k přístupu, který je založen na „pozitivní“ definici zprostředkovatelských struktur, které mají být pověřeny závazkem jednat jako „platební zprostředkovatelé v okamžiku přijetí platby“.

Tento přístup jasně stanoví, že tyto zprostředkovatelské struktury ustanovení směrnice uplatňovat **musejí**, je-li některý z jejich skutečných vlastníků jednotlivců, který má bydliště v jiném členském státě EU. Tato ustanovení by tyto struktury uplatnily **při přijetí jakékoli úrokové platby** podle článku 6 od **jakéhokoli hospodářského subjektu v počáteční fázi řetězce**, nikoli pouze od hospodářských subjektů, které jsou usazeny v jiném členském státě (čl. 4 odst. 2 poslední věta) nebo v tomtéž členském státě (čl. 4 odst. 4), ale také od hospodářských subjektů ze zemí, které nejsou členy EU. Tím by se zvýšila účinnost směrnice a byla by lépe chráněna spravedlivá hospodářská soutěž mezi hospodářskými subjekty v počáteční fázi řetězce v EU a mimo ni.

Aby se zabránilo narušování trhu, měla by „pozitivní“ definice struktur, které jednají jako „platební zprostředkovatelé v okamžiku přijetí platby“ vycházet z podstatných složek spíše než z jejich právní formy. Rozhodujícími kritérii by nemělo být, zda je struktura organizací nebo subjektem či zda má právní subjektivitu, nebo nikoli. S ohledem na cíl směrnice upřednostňuje Komise definici, která zahrnuje **všechny** subjekty a organizace, **jejichž příjem včetně příjmu, na nějž se vztahuje článek 6, nepodléhá zdanění** podle obecných pravidel přímého zdanění, která jsou uplatňována ve členském státě, v němž má subjekt nebo organizace hlavní administrativní sídlo a který lze považovat za stát bydliště. Vyloučeny by měly být pouze tyto subjekty a organizace:

investiční fondy, na které se vztahuje článek 6;

penzijní fondy a aktiva týkající se životních pojištění;

subjekty a organizace zřízené výlučně pro dobročinné účely.

Možnost uvedená v čl. 4 odst. 3, tedy být považován za investiční fond podle článku 6, by byla zachována pouze pro subjekty a organizace, jejichž aktiva nebo příjmy nelze v okamžiku přijetí platby zákonně připsat žádnému skutečnému vlastníkov. Pokud tuto možnost nevyužijí, mohly by být povinny jednat jako „platební zprostředkovatelé v okamžiku přijetí platby“ a považovat za skutečné vlastníky ty jednotlivce, kteří k jejich aktivům přispěli.

Ke směrnici by byl přiložen „pozitivní“ seznam, který by pro každý členský stát zahrnoval kategorie subjektů a organizací, jež mají být považovány za „platební zprostředkovatele v okamžiku přijetí platby“, a byly by stanoveny postupy pro úpravu této přílohy měnícím se potřebám. Stávající závazek hospodářských subjektů v počáteční fázi řetězce podle čl. 4 odst. 2 poslední věty (a čl. 11 odst. 5) by byl zachován pouze v případě úrokových plateb provedených ve prospěch subjektů a organizací v jiném členském státě, které jsou vzhledem k tomu, ve kterém státě jsou usazeny, do tohoto „pozitivního“ seznamu zahrnuty. Pro členské státy, v němž jsou subjekty a organizace vyhovující definici „platebního zprostředkovatele v okamžiku přijetí platby“ usazeny, by však byl seznam pouze orientační: tyto členské státy by měly přijmout nezbytná opatření, aby zaručily, že **všechny** tyto subjekty a organizace plní

své povinnosti bez ohledu na to, zda jsou zahrnuty do pozitivního seznamu, a bez ohledu na informace skutečně obdržené od zahraničních hospodářských subjektů v počáteční fázi řetězce.

3.3 Příjem zahrnutý do oblasti působnosti

V souladu se svým názvem a odůvodněním se směrnice především snaží zaručit zdanění příjmů z úspor v podobě úroků, které jsou zdanitelné na základě více méně jednotných kritérií ve všech členských státech. V závěrech Rady z 26. a 27. listopadu 2000 o podstatném obsahu směrnice bylo v podstatě uznáno, že držet se formální definice úrokových plateb by nebylo účinné a mohlo by tak dojít k nežádoucímu narušení hospodářské soutěže mezi přímými a nepřímými investicemi do pohledávek. Kromě čl. 6 odst. 1 písm. a) a b) směrnice bylo tudíž v případech, kdy je úrok v souladu s článkem 11 vzorové úmluvy OECD o daních z příjmu a majetku definován jako příjem z pohledávek, rozhodnuto rozšířit definici také na úrokové výnosy získané zprostředkováním určitých investičních prostředků (čl. 6 odst. 1 písm. c) a d)).

Poté, co se směrnice v roce 2005 začala používat, bylo zjevné, že by bylo vhodné ji zdokonalit, aby zohledňovala vývoj spořicíh produktů a chování investorů. Vyvíjely se také vnitrostátní daňové systémy, aby se zacházení s příjmy z určitých typů inovativních finančních produktů přizpůsobilo úrokům z pohledávek.

Původní rozhodnutí vyloučit z oblasti působnosti směrnice všechny inovativní finanční produkty (závěry Rady ve složení pro hospodářské a finanční věci z května 1999 a listopadu 2000) bylo doplněno výslovným prohlášením, že tato problematika bude znovu přezkoumána během prvního přezkumu směrnice. Je třeba ujasnit, které finanční nástroje by byly do oblasti působnosti směrnice zařazeny, a vytvářet jednotná a jednoduchá řešení. Cílem by měla být definice, jež zahrnuje všechny cenné papíry, které jsou rovnocenné pohledávkám, aby se zaručilo, že je směrnice v měnícím se prostředí účinná a aby se zabránilo narušení trhu.

Nezdá se, že by bylo možné připojit ke směrnici seznam druhů příslušných nástrojů. Místo toho by měla být do čl. 6 odst. 1 začleněna kritéria, na jejichž základě by platební zprostředkovatelé mohli určit nástroje, které spadají do oblasti působnosti směrnice. Jelikož technické vlastnosti nástrojů, např. jejich složení nebo vazba mezi jejich výkonem a příjmy z pohledávek, často nejsou platebním zprostředkovatelům známy, měla by praktická kritéria, která rozšiřují oblast působnosti směrnice na cenné papíry, které jsou rovnocenné pohledávkám, spíše odkazovat na to, jak příslušné cenné papíry oceňují investoři. Bylo by možné se důvodně domnívat, že individuální investor považuje za rovnocenné pohledávkám ty cenné papíry, jejichž riziko je díky prospektu nebo jiným povinným informacím, které mají platební zprostředkovatelé investorům poskytnout, známé a není vyšší než riziko spojené s pohledávkami. To by znamenalo, že by do oblasti působnosti směrnice byly zařazeny veškeré příjmy z cenných papírů, u nichž je kapitál zcela či téměř úplně chráněn a návratnost je definována předem, přičemž je třeba mít na paměti, že přestože jsou tyto cenné papíry z pohledu investora v zásadě rovnocenné pohledávkám, nemusejí být vždy složeny z pohledávek, ale mohly by vycházet například z výnosů z akcií.

Zároveň s přezkumem zacházení s inovativními finančními produkty by mohlo být zváženo zdokonalení stávající definice úrokové platby ve vztahu k investičním fondům, které jsou technicky definovány jako subjekty kolektivního investování (čl. 6 odst. 1 písm. c) a d) směrnice).

Pokud jde o subjekty kolektivního investování usazené v EU, článek 6 směrnice se v současnosti výslovně vztahuje pouze na příjmy získané prostřednictvím fondů SKIPCP (viz poznámka pod čarou č. 1). Na jiné režimy kolektivního investování, které jsou povoleny v rámci vnitrostátních režimů členských států a v EU jsou známy jako režimy, které nejsou

považovány za SKIPCP, se směrnice v plném rozsahu nevztahuje. Zacházení s nimi se liší podle toho, zda jde o subjekty, které nejsou považovány za SKIPCP a mají právní subjektivitu (akciové fondy), nebo subjekty, které nejsou považovány za SKIPCP a právní subjektivitu nemají (neakciové neboli smluvní fondy a svěřenecké fondy atd.). Na první z nich se závazky stanovené ve směrnici nevztahují, na neakciové subjekty, které nejsou považovány za SKIPCP, se naopak vztahují jako na „platební zprostředkovatele v okamžiku přijetí platby“ (čl. 4 odst. 2). To vede k nevyrovnanému zacházení se subjekty SKIPCP a neakciovými subjekty, které nejsou považovány za SKIPCP, na jedné straně a s akciovými subjekty, které nejsou považovány za SKIPCP, na straně druhé. Tento rozpor ve finančním zacházení s různými kategoriemi investičních fondů v EU není ani v zájmu vnitřního trhu, ani nebyl plánován v závěrech Rady ve složení pro hospodářské a finanční věci z listopadu 2000, které definují podstatný obsah směrnice. Tím by mohla být zdůvodněna změna čl. 6 odst. 1 písm. c) a d) směrnice, která by nahradila odkaz na směrnici 85/611/EHS odkazem na registraci subjektu v jakémkoli členském státě. Je však třeba pozorně určit a vymezit úplný soubor režimů kolektivního investování, které by bylo užitečné začlenit do oblastí působnosti směrnice, a prozkoumat praktické důsledky takového rozšíření.

Pokud jde o fondy, které jsou zřízeny mimo EU, v současnosti není jasné, zda pojem „subjekty kolektivního investování usazené mimo území“ zahrnuje všechny investiční fondy bez ohledu na platný právní předpis a na to, jak si jich investoři cení. Vhodným řešením by mohlo být zdokonalení této definice podle kritérií, která by bylo možné sdílet se zeměmi mimo EU a která by zaručila, že jsou úrokové výnosy získané pomocí těchto prostředků odpovídajícím způsobem zohledněny bez ohledu na jejich zeměpisné umístění. Zdá se, že dobrým základem pro případnou změnu článku 6 je stávající definice OECD „fondu nebo režimu kolektivního investování“, jelikož se vztahuje na jakékoli podílové investiční prostředky bez ohledu na právní formu a je jednoduchá a dostatečně široká, aby minimalizovala riziko obcházení.

Některé členské státy vyzývají k radikálnějšímu rozšíření oblasti působnosti směrnice na jakýkoli druh výnosů z finančního umístění, tyto názory však v současnosti převážná většina zúčastněných stran nesdílí. Z důvodů, které byly vysvětleny v dokumentu PDÚK 559, nemusí být tato směrnice tím nejvhodnějším rámcem pro zlepšení spolupráce daňových orgánů v souvislosti s výplatami dividend a kapitálovými zisky ze spekulativních finančních nástrojů, které nezajišťují solidní ochranu kapitálu. Zdá se, že řešení, která jsou založená výlučně na výměně informací, by také byla vhodnější jako záruky, že v souvislosti s životními pojistkami a důchody nedojde ani ke dvojímu zdanění, ani k tomu, že se zdanění vůbec neuskuteční. Dokud však takováto řešení, založená výhradně na výměně informací, nebudou ve všech členských státech plně funkční, bylo by vhodné zvážit přechodná opatření, která rozšiřují oblast působnosti směrnice alespoň na plnění životních pojištění bez výrazného pojištění biometrického rizika, které závisí výhradně na příjmech z pohledávek nebo rovnocenných příjmech, na něž se vztahuje článek 6 a jejichž vlastnosti (zejména likvidita) umožňují, aby byly uváděny na trh jako náhradní produkty pro subjekty kolektivního investování.

3.4. Další zdokonalení

Existují také určité více procedurální oblasti směrnice, které by bylo žádoucí na základě zkušeností a v zájmu účinnosti zlepšit. Tyto oblasti se týkají:

- identifikace skutečných vlastníků (článek 3);
- některých procedurálních složek definice úrokových plateb (článek 6);
- předkládání informací platebním zprostředkovatelem (článek 8);
- výjimek z uplatňování srážkové daně (článek 13) a
- určitých doplňků k článku 18 (přezkum), které se týkají statistických údajů členských států.

Pokud jde o článek 3, jsou za žádoucí považována 3 zdokonalení. První by spočívalo v zaručení pravidelné aktualizace informací o trvalé adrese skutečného vlastníka, aby bylo pro účely směrnice možné určit jeho bydliště, a to tím, že budou platební zprostředkovatelé požádáni, aby využili „ty nejlepší informace, které mají v den platby k dispozici“. Tyto informace by zahrnovaly informace požadované pro účely boje proti praní peněz nebo jiné důkazy, na nichž se při konzultacích členské státy dohodnou. Zadruhé, platební zprostředkovatel by mohl být povinen nahradit minimální přístup, který spočívá v poskytnutí „trvalé adresy“, přístupem založeným na úředním dokladu o daňovém domicilu v konkrétní zemi, pokud skutečný vlastník tento doklad platebnímu zprostředkovateli dobrovolně poskytl, ať pro účely této směrnice, nebo pro účely jiné. Třetí zdokonalení by spočívalo v upřesnění podmínek, za nichž platební zprostředkovatelé žádají o daňové identifikační číslo skutečného vlastníka, tím, že bude ke směrnici přiložen seznam členských států, které jednotlivcům, jež mají na jejich území bydliště, udělují daňové identifikační číslo, a úředních dokumentů, na nichž je toto identifikační číslo uvedeno (a formát daňového identifikačního čísla, aby se zabránilo chybám).

Procedurálním aspektem článku 6, který si zaslouží pozornost, je způsob, jak vytvořit podmínky pro spolehlivé uplatnění *pravidla domovské země*. Tato složka je nezbytná k tomu, aby mohli platební zprostředkovatelé uplatňovat směrnici na příjmy plynoucí ze subjektů kolektivního investování, které jsou usazeny v jiných zemích. Všechny možnosti, které členské státy pro své subjekty přijmou, by měly být pro jiné členské státy závazné. Aby se zajistila vyšší jednotnost, mohla by být sjednána škála přijatelných kritérií pro vážení aktiv subjektů. Ke směrnici by mohl být přiložen sjednaný seznam spolehlivých poskytovatelů údajů a mohl by být stanoven postup pro jeho aktualizaci. Tito poskytovatelé údajů by měli být zejména schopni zaručit spolehlivost údajů, které jsou poskytovány subjektům usazeným mimo EU.

Článek 8 by měl být zdokonalen dvěma způsoby. Zaprvé, aby se rozptýlila stávající nejistota ohledně zacházení se společným účetnictvím a sdíleným skutečným vlastnictvím, mohli by být platební zprostředkovatelé požádáni, aby poskytli určité doplňující informace o vlastnostech platby (zda je nahlášená částka úplná, o skutečném podílu splatném skutečnému vlastníku nebo rovnocenném podílu). Zadruhé, zdá se, že by bylo vhodné překonat stávající omezení čl. 8 odst. 2, která členské státy nezavazují k tomu, aby rozlišovaly mezi částkami, jež odkazují na úrokovou složku platby, a částkami, které odkazují na plný výnos subjektů SKIPCP z prodeje, umoření či vrácení pohledávek či jejich částí. Tento nedostatek podrobných údajů snižuje hodnotu vyměňovaných informací a zvyšuje administrativní zátěž státu, v němž má bydliště skutečný vlastník, a to neúměrně k zátěži, která vzniká v souvislosti s poskytováním podrobných údajů platebnímu zprostředkovateli a státu, v němž je usazen. Rovněž ztěžuje měření účinnosti směrnice.

Pokud jde o článek 13, Komise navrhuje Radě, aby přezkoumala, zda by mohl být na základě potvrzení předloženého skutečným vlastníkem zrušen postup pro uplatňování výjimek ze srážkové daně. Tento postup stanoví méně podrobností pro stát, v němž má bydliště skutečný vlastník, a pro skutečného vlastníka je méně praktický než alternativní postup, který spočívá v dobrovolném odhalení informací a jejich výměně. Zdá se, že dodatečná zátěž orgánů daňové správy státu platebního zprostředkovatele, která vznikne v důsledku povinného uplatnění tohoto druhého postupu, je odůvodněná. Kromě toho mohou v souvislosti s uplatněním postupu, při němž je předloženo potvrzení, vyvstat otázky ohledně jeho slučitelnosti s volným pohybem kapitálu, protože pro občana EU, který je daňovým rezidentem v zemi, jež není členem EU, je v důsledku tohoto postupu obtížné vyhnout se srážkové dani, za kterou nemůže získat kreditní položku ani náhradu.

Článek 18 by pak mohl být doplněn povinností, aby si členské státy mezi sebou a také s Komisí včas vyměňovaly určité klíčové statistické údaje, na jejichž základě by bylo možné uceleně měřit účinnost směrnice. Tato povinnost by mohla být podpořena určitými doplňujícími, avšak přiměřenými požadavky na platební zprostředkovatele, aby orgánům daňové správy poskytovali některé další informace (např. o počtu skutečných vlastníků, kteří podléhají srážkové dani podle směrnice).